

Viborg Kommune

TOPI

Tidlig opsporing og indsats

Trivselsskema

**– et redskab til vurdering af barnet og
familiens trivsel**

TIDLIG OPSPORING OG INDSATS I SUNDHEDSPLEJEN

FORMÅL

Formålet med at anvende trivselsskemaet i sundhedsplejen er, at lave en systematisk gennemgang af alle hjemmepassede spæd – og småbørn 0 – 3 år. Det systematiske arbejde skal være en hjælp til at få italesat de første spæde signaler og tegn på mistrivsel hos et barn. I gennemgangen sondres der mellem *barn* og *forældre*.

SÅDAN GØR VI I SUNDHEDSPLEJEN I VIBORG KOMMUNE

Alle hjemmepassede spæd – og småbørn 0 - 3 år kategoriseres i Novax ved hver konsultation/ hjemmebesøg. Der iværksættes indsatser efter behov.

Den enkelte sundhedsplejerske gennemgår 3 gange årligt alle hjemmepassede spæd - og småbørn 0 – 3 år. Trivsels skemaet udfyldes i januar – april og oktober, og den enkelte sundhedsplejerske drøfter herefter de børn/ familier, hvor hun er i tvivl om observationer og indsatser. Dette gøres i områdegruppen.

Drøftelsen har til formål, at gøre den enkelte sundhedsplejerske stærkere i forhold til egen faglighed og tidlige indsatser.

BARN I GRØN POSITION: - BARNET TRIVES, UDVIKLER SIG OG LÆRER PÅ ALLE OMRÅDER

Det viser sig ved at barnet:

- Er i en positiv udvikling både psykisk, fysisk og motorisk
- Har en god, stabil kontakt- deltager aktivt i samspil med andre
- Har en naturlig regelmæssighed og forudsigelighed m.h.t. mad, søvn, aktivitet, fordøjelse, (renlighed).
- Kan vise glæde og begejstring
- Bruger sproget aktivt - viser ved sin kommunikation sine behov
- Er en del af et børnefællesskab – leger med andre børn

BARN I GUL POSITION: DER ER OMRÅDER, SOM UNDRER OG SKAL UNDERSØGES OG ANALYSERES NÆRMERE

Det kan vise sig ved at barnet:

- Mistrives fysisk – f.eks. over - og undervægt, er præmatur, har handicaps der kræver midlertidig indsats, midlertidig sygdom eller kroniske sygdom
- Har nedsat lyst til fysisk aktivitet – motorisk tilbageholdende
- Tager færre initiativer, færre smil, nedsat mimik samt lyst til at pludre/ tale, har svært ved at regulere følelser
- Har en ustabil døgnrytme – m.h.t. mad, søvn, aktivitet, fordøjelse m.m.
- Tegn på utryghed – f.eks. græder, er urolig, viger eller er ukritisk i kontakten, er udad reagerende eller viser en bekymrende indadvendt adfærd
- Ikke bruger sproget alderssvarende (nonverbal og verbal)
- Ikke eller kun sporadisk er en del af et børnefællesskab – leger med andre børn

BARN I RØD POSITION: DER ER GRUND TIL BEKYMRING. EN TVÆRFAGLIG INDSATS SÆTTES I GANG.

Det viser sig ved at barnet:

- Fysisk mistrives – f.eks. over – eller undervægt, sårbare præmature, svær handicappede med behov for særlig indsats, alvorlige kroniske sygdomme
- Er fysisk inaktiv
- Har en usikker kontakt og tilknytning til en forældre/voksen:
 - viser utryghed – f.eks. græder, er urolig, viger i sin kontakt, er udad reagerende eller viser indadvendt adfærd, eller er ukritisk i kontakten
- Har ingen eller en meget ustabil døgnrytme ift. søvn, mad, aktivitet, fordøjelse m.m.
- Viser manglende initiativ, glæde og begejstring – har svært ved at vise alle slags følelser
- Ikke har alderssvarende sprog (nonverbal og verbal)
- Ikke er en del af et børnefællesskab

FAMILIE I GRØN POSITION: FORÆLDRENE OG VI ER ENIGE OM, AT DET GÅR GODT

Det viser sig ved, at forældrene:

- Giver udtryk for en god fødselsoplevelse
- Har gjort sig bevidste valg til gavn for barnet
- Kan reflektere og bruge den viden de får
- Kan læse deres børns behov, handle på det, samt udvise positiv ledelse
- Skaber god stemning i familien – kan rumme alle barnets følelser
- Bruger deres netværk

FAMILIE I GUL POSITION FORÆLDRE MED MIDLERTIDIGE BEHOV FOR EKSTRA RÅD, VEJLEDNING OG INDSATSER

Det kan vise sig ved, at forældrene:

- Har oplevet en vanskelig graviditet – fødsel – første tid
- Er usikre i forælderrollen: har svært ved at læse barnet, samt handle på det
- Har symptomer på efterfødselsreaktion, eller anden psykisk skrøbelighed
- Har handicaps, kronisk eller midlertidig sygdom
- Har sociale problemer fx:
 - dårlige boligforhold, samt økonomiske udfordringer
 - sparsomt netværk
 - manglende tilknytning til uddannelse og arbejdsmarkedet
 - unge eller umodne forældre
 - flersprogede familier med midlertidige udfordringer
- Træffer valg der ikke er til gavn for barnet
- Har samlivsproblemer
- Oplever midlertidig krise

FAMILIE I RØD POSITION: FORÆLDRE MED SÆRLIGE BEHOV FOR INDSATSER I ET TVÆRFAGLIGT REGI.

Det viser sig ved, at forældrene:

- Har oplevet en vanskelig graviditet – fødsel – første tid – med særlige indsatser
- Er meget usikre og uforudsigelige i forælderrollen: kan ikke læse barnet, samt handle på det
- Har svære psykiske sygdomme
- Har alvorlige handicaps eller sygdom
- Har sociale problemer – en kombination af flere faktorer, stor kompleksitet:
 - dårlige boligforhold, samt økonomiske udfordringer
 - sparsomt netværk
 - manglende tilknytning til uddannelse og arbejdsmarkedet
 - unge eller umodne forældre
 - flersprogede familier med alvorlige udfordringer
 - forældrenes tilknytningsmønster er forstyrret
 - vold i familien, overgreb eller tortur

Sundhedsplejen

- Træffer valg der ikke er til gavn for barnet
- Har alvorlige samlivsproblemer
- Oplever akut svær krise
- Har særlig komplicerede problemstillinger som fx rusmiddelproblemer – alkohol, stoffer, medicin
- Har samarbejdsproblemer med f.eks. sundhedsplejerske m.fl. F.eks. ikke overholder aftaler

SPØRGSMÅL TIL HJÆLP TIL REFLEKSION OG DIALOG I OMRÅDEGRUPPEN.

- Hvilke parametre gør, du har positioneret barnet/forældrene som du har gjort?
- Er der sket ændringer siden sidste udfyldelse af skemaet?
- Hvordan vil du beskrive barnets trivsel og udvikling?
- Hvordan er relationen mor/far/forældre/barn?
- Påvirkes barnet af forældrenes mangel på eller behov for kompetenceudvikling, for at kunne håndtere barnets udfordringer?
- Er der forskelle i din og forældrenes opfattelse af barnet? I så fald - hvordan viser det sig?
- Hvordan er dit samarbejde med familien?
- Hvad er der gjort af tiltag – hvordan virkede det?
- Hvor har du din viden fra?
 - Egne iagttagelser?
 - Kontakt med barnet og dialog med forældre og samarbejdspartnere
- Er der perspektiver du ikke ser? (Brug gerne Analysemodellen)

BEMÆRK:

- ***Er der herefter undring/bekymring, du nu skal dele med forældrene?***
- ***Hvad er din næste handling og rolle i forhold til barnet/ familien? hvem skal handle hvornår?***
- ***Er der behov for statusskrivelse / underretning til Familie afdelingen?***

